

**א) נתיב אהבת ריע - פרק א פסקה ד**

- 10) אבל מה שאמר המלבין פני חבירו כאלו שופך דמים, הוא ענין פנימי כי מי שמלבין חבירו הוא שמכבה אור הפנים שהוא האדם כמו שמכבה את הנר, וזה נקרא שייך של אדם, כי צלם הזה יש לו ענין נפלא מאוד והוא צורתו של אדם, ולפיכך מי שמלבין ומבטל את צלם פניו עד שהוא מלבין אותו ומכבה את אורו זנ נקרא שפיכת דם.
- 11) כי אין שפיכת דם רק ביטול האדם וזה שמלבין את פניו של אדם הוא מבטל את תואר הכרתו של אדם שהוא צלמו והוא בטול האדם ג"כ כי צלמו הוא האדם, וכאשר בא לברא את האדם אמר נעשה אדם בצלמנו, לא אמר נעשה אדם בעל שכל רק נעשה אדם בצלמנו כדמותנו מוכח כי עיקר האדם הוא צלמו ודמותו.
- 12) ולפיכך אמר המלבין פני חבירו כאלו שופך דמים, כי המלבין מבטל צורת האדם כי הפנים של אדם הוא הכרתו שהוא עיקר האדם שבו יוכר ויובדל.
- 13) והכתוב אומר שופך דם האדם באדם דמו ישפך כי בצלם אלהים עשה את האדם, שמזה תלמוד כי לכך שופך דם האדם חייב מיתה מפני שהאדם נברא בצלם אלהים וצלם זה הוא מבטל כאשר שופך דם האדם.
- 14) והמלבין את פניו הרי מבטל צלמו ג"כ כאשר מלבין פניו והוא צלמו אשר נברא בצלם אלהים, והבן הדברים האלו:

**ב) נתיב אהבת ריע - פרק א פסקה ה'**

- 10) כי העובר על אשת איש הוא אשר פוגם בשם י"ה כי השם הזה בין איש לאשה והוא מזווג אותם יחד וחבור שניהם הוא ע"י השם, ומלבין פני חבירו הוא עוד על מדריגה הזאת עליונה כמו שאמרו אשר יצר את האדם בחכמה, ומי שמלבין פני חבירו פוגם במדריגה הזאת שהרי מלבין פני חבירו ומכבה אור של אדם שברא אותו בחכמה, ומכנה שם רע הוא ענין דבר יותר מזה והוא כנגד שם טוב הוא שם רע והוא פוגם במדריגה אשר נקרא שם טוב עולה על גביהן והוא מכנה ש"ר.
- 11) כי אלו ג' עבירות למעלה מן העולם הזה, כי באדם ג' מעלות שהם נבדלים, המעלה העליונה על הכל הוא השם כמו שהתבאר אצל המחלל השם ובכמה מקומות שבארנו זה מענין השם שהוא בא על השכלי בלבד, כי השם הוא ענין המהות כמו שהוא ענין כל שם, ואחר כך הוא הצלם של פני האדם שהוא למטה מזה ואח"כ חבור הזכר והנקבה שהוא נחשב חבור חומר וצורה והוא המדריגה השלישי למטה.
- 12) ולפיכך אלו אינם עוליים, כי הגיהנם הוא מצד עולם הזה בלבד, וכאשר אין החטא באלו ג' דברי, אף אם שיתא בדברים שהם מצד עולם הזה הגשמי ויש גיהנם מזה הצד, מכל מקום יש לאדם מדריגה למעלה מן עוה"ז הגשמי הוא שמעלה אותו מן הגיהנם.
- 13) וכאשר החטא הוא באלו ג' חטאים אשר ידוע למביני מדע והם למעלה, אין כאן מי שמעלה אותו מן הגיהנם כלל ודברים אלו מופלאים מאוד.
- 14) ומה שהקשו בתוספות דמשמע כאן דהבא על אשת איש אינו עולה, ובתור הכי משמע דהבא על אשת איש יש לו חלק לעולם הבא שהרי דוד אמר מיתתו בחנק ויש לו עולם הבא.
- 15) אין זה קשיא דההיא דהבא לא איירי רק שאינו עולה קודם עוה"ב, אבל הך דלקמן בעוה"ב כשכבר בטל הגיהנם כי אין הגיהנם לעתיד ואז יכול להיות שיש לו חלק בעוה"ב.
- 16) והשתא יתורץ דלא חשיב כאן הך דר"ה המיניים והאפיקורסים משום דהך דהתם איירי שאין לו ג"כ חלק לעוה"ב ולכך אמר שם גיהנם כלה והם אינם כלים.
- 17) אבל יותר נראה לומר כי שאר חוטאים עולים וחוזרים לירד ואלו ג' אינם עולים עד שקבלו משפט שלהם, ופירוש זה עיקר כאשר תבין דברי חכמה.
- 18) ואין להאריך רק מי שידע עיקר החכמה יוכל להבין איך ג' עבירות אלו יורדים לגיהנם ואינם עולים ולא ה"ק שאינם עולים רק עד עוה"ב חוץ מן מלבין פני חבירו דאין לו חלק לעוה"ב, והדברים מבוארים:

**ג) נתיב פסקה ו**

- 1) ומה שאמר נוח לו לאדם שיבא על ספק אשת איש הקשו בתוספות דלמה נקט ספק אשת איש דהא קאמר אח"כ דוד הבא על אשת איש יש לו חלק לעוה"ב משמע דאפילו א"י ודאי.
- 2) ונראה לומר דיש הרבה דלא אכפת להו כאשר יאמר עליו דבר שם רע ואין מתבייש בו, והשתא כל מלבין במעשה לא הוי ודאי אלא ספק ולפיכך קאמר נוח לו לאדם שיבא על ספק אשת איש דהוא ספק ג"כ מספק מלבין.
- 3) ולא שייך לומר מוטב שיבא על אשת איש מן מלבין, שזה פשיטא דמלבין לא הוי רק ספק ואלו אשת איש הוי ודאי, ולכך אמר נוח שיבא על ספק אשת איש ממלבין, דהשתא החומר לא מצד שזה ודאי וזה ספק.
- 4) אבל דוד מפני דידע בעצמו שהיה מלבין אותו ולפיכך קאמר אפילו הוי אשת איש ודאי השתא נמי הוי מלבין ודאי, ולפיכך קאמר דוד שפיר אשת איש מיתתו בחנק ויש לו חלק לעוה"ב.
- 5) ועוד נראה דנקט נוח לו לאדם שיבא על ספק אשת איש, מפני דאין לומר נוח לו לאדם שיבא על אשת איש דגם אשת איש עונשו בלא תכלית, ואפי' אם תאמר דמלבין פני חבירו עוד חמור יותר לא שייך לומר נוח לאדם שיבא על אשת איש, דבשביל החומר הזה של אשת איש לא שייך אצלו כלל לומר נוח לאדם שיעבור על אשת איש, אבל בספק אתי שפיר.
- 6) ויש לך לדעת ולהבין בסודו מה שאמר נוח שיבא על ספק אשת איש ואל ילבין פני חבירו והוא ידוע ממה שנתבאר למעלה, כי אין כ"כ החטא של אשת איש דבר עליון כמו מלבין פני חבירו שהוא עוד יותר כאשר תבין הדברים שנתבארו למעלה.
- 7) כי הבא על אשת איש יש לו חלק לעולם הבא, כי אין מדריגת חטא אשת איש מגיע לעולם הבא שיהיה נאבד מן עולם הבא, אמנם המלבין פני חבירו ברבים ידוע שהוא מדריגת עולם הבא, כי עולם הבא נמשך מן המעלה אשר ממנו צלם אלהים ולפיכך המלבין פני חבירו אין לו חלק לעולם הבא כלל, ויש לך להבין זה מאוד והוא מבואר בפרקים אצל המלבין פני חבירו ע"ש.
- 8) ומה שאמר נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש, גם ענין זה ידוע כי אין לך פועל חזק בעוה"ז יותר מן כבשן האש, ועם כל זה אינו דומה אל מלבין פני חבירו כי זה עונשו למעלה יותר כי הוא עונש עולם הבא.
- 9) והבן כי זה מדריגת כבשן האש וכן מדריגת אשת איש, ולכך אמר נוח לו לאדם שיבא על ספק אשת איש, כי המלבין פני חבירו אינו כמו שאר דבר שעושה לחבירו שזה בפרט מבזה צלם אלהים בעצמו שאינו דבר גופני כמו שאר עניני האדם.
- 10) כי הגוף אינו מתבזה רק צלם אלהים כדכתיב (תהלים ע"ג) בעיר צלמם תבזה, ופ"י צלמם הוא צלם אלהים שלהם תבזה, ומפני שהבזיון הוא דבוק בדבר שהוא אלהי ראוי לקבל עונשו במקום שאין הגוף שולט כלל לפי שפוגם בצלם שהוא אלהי ולפיכך עונשו ברוחני בלבד, והרי התבאר כל זה אצל המלבין פני חבירו ע"ש: